

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/1480 НА КОМИСИЯТА

от 28 август 2015 година

за изменение на няколко приложения към Директива 2004/107/ЕО и Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, в които са определени правила относно референтните методи, валидирането на данни и местоположението на точките за вземане на проби при оценяване на качеството на атмосферния въздух

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2004/107/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно съдържанието на арсен, кадмий, живак, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух ⁽¹⁾, и по-специално член 4, параграф 15 от нея,

като взе предвид Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа ⁽²⁾, и по-специално член 28, параграф 1 от нея,

като има предвид, че:

- (1) В съответствие с член 4, параграф 15 от Директива 2004/107/ЕО, изменена с Регламент (ЕО) № 219/2009 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, Европейската комисия е оправомощена да изменя някои разпоредби в приложение IV и приложение V.
- (2) В приложение IV към Директива 2004/107/ЕО са зададени цели по отношение на качеството на данните, които с оглед постигане на по-голяма яснота е необходимо да бъдат актуализирани.
- (3) В приложение V към Директива 2004/107/ЕО са определени референтните методи за оценка на концентрациите и тези методи следва да бъдат актуализирани, с оглед да се отразят промените в съответните стандарти.
- (4) В съответствие с член 28, параграф 1 от Директива 2008/50/ЕО, Европейската комисия е оправомощена да изменя някои разпоредби в приложение I, приложение III, приложение VI и приложение IX.
- (5) В раздел В от приложение I към Директива 2008/50/ЕО са определени критерии за осигуряване на качество при извършването на оценка на качеството на атмосферния въздух, които е необходимо да бъдат изяснени и допълнени, като се вземат предвид програмите за осигуряване на качество, организирани от Съвместния изследователски център на Европейската комисия и се въведе задължение за преглеждане на системата за контрол на качеството, с оглед да се осигурява постоянна точност на използваните за мониторинга уреди.
- (6) В раздел В и раздел Г от приложение III към Директива 2008/50/ЕО са определени критерии за разполагането на точките за вземане на проби, които е необходимо да бъдат изяснени и допълнени в съответствие с опита, натрупан при прилагането на директивата.

⁽¹⁾ ОВ L 23, 26.1.2005 г., стр. 3.

⁽²⁾ ОВ L 152, 11.6.2008 г., стр. 1.

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 219/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 година за адаптиране към Решение 1999/468/ЕО на Съвета на някои актове, за които се прилага процедурата, предвидена в член 251 от Договора, във връзка с процедурата по регулиране с контрол — Адаптиране към процедурата по регулиране с контрол — втора част (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 109).

- (7) В раздел А от приложение VI към Директива 2008/50/ЕО са определени референтни методи за измерване на концентрациите на някои замърсители, които е необходимо да бъдат адаптирани в съответствие с опита, натрупан при прилагането на директивата и като се вземат предвид най-новите стандарти за вземане на проби и измерване на съдържанието на фини прахови частици.
- (8) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите членки и Комисията от 28 септември 2011 г. относно обяснителните документи ⁽¹⁾, държавите членки се ангажираха в случаите, когато това е оправдано, да прилагат към уведомлението за мерките си за транспониране един или повече документи, поясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответните части от националните инструменти за транспониране.
- (9) Мерките, предвидени в настоящата директива, са в съответствие със становището на Комитета по качеството на атмосферния въздух,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Приложения IV и V към Директива 2004/107/ЕО се изменят в съответствие с приложение I към настоящата директива.

Член 2

Приложения I, III, VI и IX към Директива 2008/50/ЕО се изменят в съответствие с приложение II към настоящата директива.

Член 3

Разпоредбите в настоящата директива следва да се разглеждат във връзка с разпоредбите в Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, и по-специално що се отнася до акредитирането на органи за оценяване на съответствието, и не внасят никаква дерогация или изключение от разпоредбите в този регламент.

Член 4

1. Държавите членки въвеждат в сила най-късно до 31 декември 2016 г. законите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за спазване на настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях трябва да се съдържа позоваване на настоящата директива, или то да се извърши при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, за която се отнася настоящата директива.

Член 5

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

⁽¹⁾ ОВ С 369, 17.12.2011 г., стр. 14.

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 година за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 30).

Член 6

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 28 август 2015 година.

За Комисията
Председател
Jean-Claude JUNCKER

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Директива 2004/107/ЕО се изменя, както следва:

1) Раздел I от приложение IV се изменя, както следва:

а) таблицата се заменя със следната таблица:

	„Бензо(а)пирен	Арсен, кадмий и никел	Полициклични ароматни въглеводороди, различни от бензо(а)пирен и общ газообразен живак	Общо отлагане
— Неопределеност				
Постоянни и индикативни измервания	50 %	40 %	50 %	70 %
Моделиране	60 %	60 %	60 %	60 %
— Минимум регистрирани данни	90 %	90 %	90 %	90 %
— Минимално обхванато време				
Постоянни измервания ⁽¹⁾	33 %	50 %		
Индикативни измервания ⁽¹⁾ ⁽²⁾	14 %	14 %	14 %	33 %

⁽¹⁾ Разпределено в рамките на годината, за да бъдат представителни за различни климатични условия и антропогенни дейности.

⁽²⁾ Индикативни измервания са тези, които се извършват при намалена степен на регулярност, но отговарят на другите изисквания по отношение на качеството на данните“;

б) в третата алинея се заличава следното изречение:

„Препоръчително е вземането на проби в продължение на 24 часа и по отношение на измерването на концентрациите на арсен, кадмий и никел.“;

в) след третата алинея се добавя следният текст:

„Разпоредбите в предходната алинея относно единичните проби са валидни също и за арсена, кадмия, никела и общия газообразен живак. Също така, допуска се вземането на частични проби (sub-sampling) от филтрите за фини прахови частици PM₁₀ за определяне на съдържанието на метали, при условие че има данни, че частичната проба е представителна за цялото количество и че това не води до влошаване на чувствителността на откриване в сравнение със съответните цели за качество на данните. Като алтернативна възможност на ежедневното вземане на проби, допуска се пробите за съдържание на метали във фините прахови частици PM₁₀ да се вземат веднъж седмично, при условие че това не води до нарушаване на изискванията за характеристиките на събирането на данни.“

2) Разделите с номера от I до IV от приложение V се заменят със следното:

„I. **Референтен метод за вземане на проби и анализ на съдържанието на арсен, кадмий и никел в атмосферния въздух**

Референтният метод за вземане на проби за съдържанието на арсен, кадмий и никел в атмосферния въздух е описан в стандарт EN 12341:2014. Референтният метод за измерване на съдържанието на арсен, кадмий и никел е описан в стандарт EN 14902:2005 „Стандартен метод за измерване на Pb, Cd, As и Ni във фракцията PM₁₀ от суспендираните във въздуха частици“.

Всяка държава членка може също да използва други методи, за които може да докаже, че дават резултати, еквивалентни на тези от посочения по-горе метод.

II. Референтен метод за вземане на проби и анализ на съдържанието на полициклични ароматни въглеродороди в атмосферния въздух

Референтният метод за вземане на проби за съдържанието на полициклични ароматни въглеродороди в атмосферния въздух е описан в стандарт EN 12341:2014. Референтният метод за измерване на съдържанието на бензо(а)пирен в атмосферния въздух е описан в стандарт EN 15549:2008 „Качество на въздуха. Стандартен метод за измерване на концентрацията на бензо(а)пирен в атмосферния въздух“. В отсъствието на метод по стандарт на CEN за останалите въглеродороди, посочени в член 4, параграф 8, се допуска държавите членки да използват методи по национални стандарти или по стандарти на ISO, като например метода по стандарт ISO 12884.

Всяка държава членка може също така да използва други методи, за които може да докаже, че дават резултати, еквивалентни на тези от посочения по-горе метод.

III. Референтен метод за вземане на проби и анализ на съдържанието на живак в атмосферния въздух

Референтният метод за измерване на съдържанието в атмосферния въздух на общ газообразен живак е описан в стандарт EN 15852:2010 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за определяне на общия газообразен живак“.

Всяка държава членка може също така да използва други методи, за които може да представи доказателство, че дават резултати, еквивалентни на тези от посочения по-горе метод.

IV. Референтен метод за вземане на проби и анализ на отлагането на арсен, кадмий, живак, никел и полициклични ароматни въглеродороди

Референтният метод за определяне на отлагането на арсен, кадмий и никел е методът, описан в стандарт EN 15841:2009 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за определяне на отлагането от атмосферата на арсен, кадмий, олово и никел“.

Референтният метод за определяне на отлагането на живак е методът, описан в стандарт EN 15853:2010 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за определяне на отлагането на живак“.

Референтният метод за определяне на отлагането на бензо(а)пирен и на другите полициклични въглеродороди, посочени в член 4, параграф 8, е описан в стандарт EN 15980:2011 „Качество на въздуха. Определяне на отлагането на бензо(а)антрацен, бензо(б)флуорантен, бензо(і)флуорантен, бензо(к)флуорантен, бензо(а)пирен, дибензо(а,і)антрацен и индено(1,2,3-сd)пирен“.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Директива 2008/50/ЕО се изменя, както следва:

1) Раздел В от приложение I се заменя със следното:

„В. Осигуряване на качество при извършване на оценка на качеството на атмосферния въздух: Валидиране на данните

1. За да се осигурят точност на измерванията и съответствие със зададените в раздел А цели за качество на данните, съответните компетентни власти и органи, определени съгласно член 3, трябва да осигуряват спазването на следните изисквания:
 - i) всички измервания, предприети във връзка с оценката на качеството на атмосферния въздух съгласно член 6 и член 9, да са проследими в съответствие с изискванията, формулирани в хармонизирания стандарт за лабораториите за изпитване и калибриране,
 - ii) институциите, които експлоатират мрежи и отделни станции, да имат въведени системи за осигуряване и контрол на качеството, предвиждащи редовна поддръжка за осигуряване на постоянна точност на измервателните уреди. Системата за осигуряване на качеството трябва да се преглежда съобразно съответната необходимост, но поне веднъж на всеки пет години, от съответната национална референтна лаборатория, по следните въпроси:
 - iii) че има въведена процедура за осигуряване/контрол на качеството на процеса на събиране и докладване на данните, както и че институциите, натоварени с тази задача, активно участват в съответните програми за осигуряване на качество в рамките на Европейския съюз;
 - iv) че националните референтни лаборатории са избрани от съответния компетентен орган, определен съгласно член 3 и са акредитирани за референтните методи, посочени в приложение VI, поне по отношение на тези замърсители, чиито концентрации надхвърлят долния оценъчен праг, съгласно съответния хармонизиран стандарт за лаборатории за изпитване и калибриране, препратка към който е публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз*, в съответствие с посоченото в член 2, параграф 9 от Регламент (ЕО) № 765/2008 за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара. Тези лаборатории носят отговорност и за координирането в рамките на съответната държава членка на програмите на Европейския съюз за осигуряване на качество, които се организират от Съвместния изследователски център на Европейската комисия, и също така координират на национално ниво подходящото използване на референтните методи и доказването на еквивалентност на нереферентните методи. Националните референтни лаборатории, които организират провеждането на междулабораторни сравнения (intercomparison) на национално ниво също следва да бъдат акредитирани съгласно съответния хармонизиран стандарт за изпитвания за пригодност;
 - v) че националните референтни лаборатории вземат участие поне веднъж на всеки три години в провежданите в рамките на Европейския съюз програми за осигуряване на качество, организирани от Съвместния изследователски център на Европейската комисия. Ако резултатите от това участие са незадоволителни, съответната национална лаборатория следва при следващото си участие в междулабораторни сравнения (intercomparison) да демонстрира задоволителни коригиращи мерки и да представи доклад за тях в Съвместния изследователски център;
 - vi) че националните референтни лаборатории подпомагат дейностите на Европейската мрежа на националните референтни лаборатории, създадена от Комисията.
2. Всички докладвани съгласно член 27 данни се смятат за валидни, с изключение на данните, обозначени като временни.“

2) Приложение III се изменя, както следва:

а) Раздел В се изменя, както следва:

i) първото и второто тире от параграф 1 се заменят със следното:

„— потокът около входното отворствие на пробовземната сонда трябва да не е ограничен (в общия случай да е свободен в дъга от поне 270°, или съответно 180° при точки за вземане на проби, намиращи се на линията на разположение на сгради) и да няма каквито и да било прегради, препятстващи движението на въздуха в близост до него (обикновено да е на разстояние няколко метра от сградите, балконите, дърветата и другите прегради и на не по-малко от 0,5 m от най-близката сграда, в случая на точки за вземане на проби, които са представителни за качеството на въздуха по линията на разположение на сгради),

— по принцип входното отверстие на пробовземната сонда се разполага на височина между 1,5 m (зоната на дишане) и 4 m над земната повърхност. Ако станцията е представителна за голям район, може да е подходящо и по-високо разполагане, като всякакви съответни дерогации следва да бъдат цялостно документирани.“;

ii) петото тире от параграф 1 се заменя със следното:

„— за всички замърсители, транспортно ориентирани пробовземни сонди се разполагат на не по-малко от 25 m от големи кръстовища и на не повече от 10 m от бордюра. „Голямо кръстовище“ в настоящия текст е кръстовище, което прекъсва транспортния поток и води до различен вид емисии (при спиране и потегляне) в сравнение с останалата част от пътя.“;

iii) добавя се следният параграф:

„Всяко отклонение от посочените в настоящия раздел критерии трябва да бъде изцяло документирано посредством процедурите, описани в раздел Г.“;

б) раздел Г се заменя със следното:

„Г. Документиране и преглед на избора на площадки за мониторинг

Компетентните органи, отговарящи за оценяването на качеството на въздуха, трябва напълно да документират по отношение на всички зони и агломерации процедурите по избор на площадки и да записват и съхраняват обяснителна информация относно проекта на мрежата и избора на местоположението на всички площадки за мониторинг. Документацията трябва да включва фотографии на околностите на площадките с компасна стрелка и подробни карти. В случаите, при които в дадена зона или агломерация се използват допълнителни методи, документацията трябва да включва подробни данни за тези методи и информация как са спазени критериите, посочени в член 7, параграф 3. Документацията трябва да се актуализира според нуждите и да се преглежда на всеки пет години, за да се осигури, че критериите за избор, проекта на мрежата и местоположенията на площадките за мониторинг продължават да са валидни и оптимални с течение на времето. В срок от 3 месеца след съответно поискване, документацията се представя на Европейската комисия.“

3) Приложение VI се изменя, както следва:

а) раздел А се заменя със следното:

„А. Референтни методи за оценка на концентрациите на серен диоксид, азотен диоксид и азотни оксиди, фини прахови частици (ПЧ₁₀ и ПЧ_{2,5}), олово, бензен, въглероден оксид и озон

1. Референтен метод за измерване на съдържанието на серен диоксид

Референтният метод за измерване на съдържанието на серен диоксид е описан в стандарт EN 1421:2012 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за измерване на концентрацията на серен диоксид с ултравиолетова флуоресценция“.

2. Референтен метод за измерване на съдържанието на азотен диоксид и азотни оксиди

Референтният метод за измерване на съдържанието на азотен диоксид и азотни оксиди е описан в стандарт EN 14211:2012 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за измерване на концентрацията на азотен диоксид и азотен оксид чрез хемилуминесценция“.

3. Референтен метод за вземане на проби и измерване на съдържанието на олово — остава непроменен

4. Референтен метод за вземане на проби и измерване на съдържанието на ПЧ₁₀

Референтният метод за вземане на проби и измерване на съдържанието на ПЧ₁₀ е методът, описан в стандарт EN 12341:2014 „Атмосферен въздух. Стандартен гравиметричен измервателен метод за определяне на масовата концентрация на суспендирани прахови частици ПЧ₁₀ или ПЧ_{2,5}“.

5. Референтен метод за вземане на проби и измерване на съдържанието на ПЧ_{2,5}

Референтният метод за вземане на проби и измерване на съдържанието на ПЧ_{2,5} е методът, описан в стандарт EN 12341:2014 „Атмосферен въздух. Стандартен гравиметричен измервателен метод за определяне на масовата концентрация на суспендирани прахови частици ПЧ₁₀ или ПЧ_{2,5}“.

6. Референтен метод за вземане на проби и измерване на съдържанието на бензен — остава непроменен

7. Референтен метод за измерване на съдържанието на въглероден оксид

Референтният метод за измерване на съдържанието на въглероден оксид е описан в стандарт EN 14626:2012 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за измерване на концентрацията на въглероден моноксид с недисперсионна инфрачервена спектроскопия“.

8. Референтен метод за измерване на съдържанието на озон

Референтният метод за измерване на съдържанието на озон е описан в стандарт EN 14625:2012 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за измерване концентрацията на озон с ултравиолетова фотометрия“;

б) раздел Г се заличава;

в) раздел Д се заменя със следното:

„При доказването, че оборудването отговаря на функционалните изисквания на референтните методи, посочени в раздел А от настоящото приложение, компетентните власти и органи, определени съгласно член 3, приемат издадени в други държави членки протоколи от изпитвания, при условие че съответните изпитвателни лаборатории са акредитирани по съответния хармонизиран стандарт за лаборатории за изпитване и калибриране.

Подробните протоколи от изпитванията и всички резултати от изпитванията трябва да бъдат на разположение на други компетентни власти или техните определени органи. Протоколите от изпитването трябва да показват, че оборудването отговаря на всички функционални изисквания, включително в случаите, при които някои условия на околната среда или на площадките са специфични за дадена държава членка и попадат извън обхвата на условията, за които съответното оборудване вече е изпитано и е получило одобрение на типа в друга държава членка;“.

4) Раздел А от приложение IX се заменя със следното:

„А. Минимален брой на пунктовете за вземане на проби за постоянно измерване на концентрациите на озон

Минимален брой пунктове за вземане на проби за постоянни непрекъснати измервания с цел оценка на съответствието с целевите стойности, дългосрочните цели и информационните и алармените прагове, когато тези измервания са единствен източник на информация.

Население ($\times 1\,000$)	Агломерации ⁽¹⁾	Други зони ⁽¹⁾	Извънградски фон
< 250		1	1 станция/50 000 km ² средна гъстота за всички зони в дадена страна ⁽²⁾
< 500	1	2	
< 1 000	2	2	
< 1 500	3	3	
< 2 000	3	4	
< 2 750	4	5	
< 3 750	5	6	
> 3 750	Една допълнителна станция на 2 милиона жители	Една допълнителна станция на 2 милиона жители	

⁽¹⁾ Най-малко 1 станция в райони, където е вероятно да възникнат най-високи концентрации на озон. В агломерациите най-малко 50 % от станциите се разполагат в крайградски райони.

⁽²⁾ При сложен терен се препоръчва 1 станция на 25 000 km².“